

yüklenici arasında akdedilen sözleşmenin Fiyat farkı ödenmesi ve hesaplanması şartları maddesinde fiyat farkı hesaplanmayacağı ancak mücbir sebepler veya idarenin kusuru nedeniyle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, ihale tarihinde yürürlükte bulunan fiyat farkı kararnamesi esas alınarak fiyat farkı hesaplanacağı aynı Sözleşme maddesinde ise, sözleşmede yer alan fiyat farkına ilişkin esas ve usullerde sözleşme imzalandıktan sonra

değişiklik yapılamayacağı

Kamu İdaresi Türü	Belediyeler ve Bağlı İdareler
Yılı	2018
Dairesi	6
Karar No	683
İlam No	5
Tutanak Tarihi	3.10.2019
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Fiyat Farkı

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda;

... Belediyesi tarafından ...'a ... tarihinde ihale edilen ...-TL sözleşme bedelli “...” işine ait 4 nolu hakediş ve kesin hakedişte fiyat farkı hesaplamalarının hatalı yapıldığı görülmüştür.

... tarihinde idare ile yüklenici arasında akdedilen sözleşmenin “Fiyat farkı ödenmesi ve hesaplanması şartları” başlıklı 14.2’nci maddesinde fiyat farkı hesaplanmayacağı ancak mücbir sebepler veya idarenin kusuru nedeniyle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, ihale tarihinde yürürlükte bulunan fiyat farkı kararnamesi esas alınarak fiyat farkı hesaplanacağı, aynı Sözleşme’nin 14.3’üncü maddesinde ise, sözleşmede yer alan fiyat farkına ilişkin esas ve usullerde sözleşme imzalandıktan sonra değişiklik yapılamayacağı düzenlenmiştir.

31.08.2013 tarih ve 28751 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan

27.06.2013 tarih ve 2013/5217 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na ekli "4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre İhale Edilen Yapım İşlerinde Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar'ın "Fiyat Farkı Hesabı" başlıklı 5'inci maddesinde;

"Türk parası cinsinden sözleşmeye bağlanan yapım işlerine ilişkin fiyat farkı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$F = A_n \times B \times (P_n - 1)$$

$$P_n = [a \text{ — } + b_1 \text{ — } + b_2 \text{ — } + b_3 \text{ — } + b_4 \text{ — } + b_5 \text{ — } + c \text{ — }]$$

İ0 Ç0 D0 Y0 K0 G0 M0

(2) Formülde yer alan;

a) F: Fiyat farkını (TL),

b) A_n : İlk geçici hakedişte ($n=1$) olmak üzere (n) inci hakedişte; birim fiyatlı işlerde uygulama ayında gerçekleşen iş kalemleri ve ihzarat miktarlarının sözleşme birim fiyatlarıyla çarpılması sonucu bulunan tutarı (TL), anahtar teslimi götürü bedel işlerde ise uygulama ayında gerçekleşen ilerleme yüzdesiyle sözleşme bedelinin çarpılması sonucu bulunan tutarı (TL),

c) B: 0,90 sabit katsayısını,

ç) P_n : İlk geçici hakedişte ($n=1$) olmak üzere (n) inci hakedişte, fiyat farkı hesabında kullanılan temel endeksler ve güncel endeksler ile a, b_1 , b_2 , b_3 , b_4 , b_5 ve c değerlerinin ağırlık oranları temsil katsayılarının yukarıdaki formüle uygulanması sonucu bulunan fiyat farkı katsayısını,

d) a: İşçilik ağırlık oranını temsil eden sabit katsayısı,

e) b_1 : Metalik olmayan diğer mineral ürünlerinin ağırlık oranını temsil eden sabit katsayısı,

f) b_2 : Demir ve çelik ürünlerinin ağırlık oranını temsil eden sabit katsayısı,

g) b3: Katı veya sıvı yakıtların ağırlık oranını temsil eden sabit katsayıyı,

ğ) b4: Ağaç ve mantar ürünlerinin ağırlık oranını temsil eden sabit katsayıyı,

h) b5: Diğer malzemelerin ağırlık oranını temsil eden sabit katsayıyı,

ı) c: Makine ve ekipmana ait amortismanın oranını temsil eden sabit katsayıyı,

ifade eder.

(3) İhale dokümanında gösterilen sabit katsayılar, sözleşmenin uygulanması sırasında hiçbir gerekçe ile değiştirilemez.

...”

Aynı Esaslar’ın “Uygulama Esasları” başlıklı 6’ncı maddesinde;

“ (1) Bu Esaslara tabi yapım işi ihalelerinde fiyat farkı uygulanabilmesi için, söz konusu işlerin ihalelerine ilişkin idari şartname ve sözleşmelerde, bu Esaslara göre fiyat farkı hesaplanacağına belirtilmiş olması gerekir. Sözleşmelerde yer alan fiyat farkına ilişkin esas ve usullerde sözleşme imzalandıktan sonra değişiklik yapılamaz.

...

(10) Sözleşme süresi bitmiş ve idarenin izni ile cezalı çalışılan işlerde, fiyat farkı hesaplanırken süre bitim tarihinde uygulanmakta olan (Pn) değeri ile cezalı çalışılan süredeki (Pn) değerinden düşük olanı esas alınır.”

Anılan Esaslar’ın “ Fiyat Farkı Verilmesi Öngörülmeyen İşler” başlıklı 9’uncu maddesinde ise;

“(1) İdari şartname ve sözleşmesinde fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen işlerde, 4735 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebepler ya da idareden kaynaklanan

nedenlerle işin bitim tarihinin süre uzatımı verilmek suretiyle uzatılması halinde, uzatılan süre içinde ve bu süreye göre revize edilen iş programına uygun olarak yapılan iş kalemleri ya da iş grupları için, bu madde hükmüne işin idari şartname ve sözleşmesinde yer verilmiş olması şartıyla bu Esaslara göre fiyat farkı hesaplanır.

(2) Fiyat farkı hesabında temel endeks, iş bitim tarihinin içinde bulunduğu aya ait endeksi; güncel endeks ise, revize iş programına göre işin gerçekleştirilmesi gereken aya ait endeksi ifade eder. Temel endeks ve güncel endeks olarak Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık yayımlanan 2003=100 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Alt Sektörlere Göre Endeks Sonuçları Tablosunun "ÜFE Genel" sütunundaki sayı esas alınarak fiyat farkı hesaplanır."

hükümleri yer almaktadır.

Sorgu konusu olayda, sözleşmeye göre işin bitim tarihi ... olmasına rağmen, idarenin kusurlu olduğu çeşitli sebeplerle verilen süre uzatımları neticesinde işin ... tarihinde tamamlandığı görülmektedir. Buna göre, sözleşmenin 14.2'nci maddesinde düzenlendiği biçimde ihale tarihinde yürürlükte bulunan ve yukarıda ilgili hükümlerine yer verilen fiyat farkı kararnamesi esas alınarak fiyat farkı hesaplanması gerekir. Ancak, bahse konu işe ait fiyat farkı hesaplamasında, söz konusu işin fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen bir iş olması nedeniyle temel endeks ve güncel endeks olarak TÜİK tarafından aylık yayımlanan 2003=100 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Alt Sektörlere göre Endeks Sonuçları Tablosunun "ÜFE Genel" sütunundaki sayının kullanılması gerektiği halde farklı endeks ve sabit katsayılar kullanılarak hesaplama yapılması suretiyle kamu zararına neden olunduğu anlaşılmıştır.

Buna ek olarak, verilen süre uzatımları içerisinde işi bitirememiş olan ve idarenin izni ile cezalı olarak çalışan yükleniciye, cezalı çalıştığı dönemde yaptığı işlere ilişkin olarak mevzuat uyarınca süre bitim tarihinde uygulanmakta olan

Pn değeri ile cezalı olarak çalışılan dönemdeki Pn değerinden düşük olan esas alınarak fiyat farkı ödenmesi gerektiği halde yüksek olan Pn değerinin kullanılması suretiyle de kamu zararına neden olduğu görülmüştür.

Bu itibarla, fiyat farkının yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine aykırı olarak hatalı hesaplanması suretiyle toplam ...-TL kamu zararına neden olduğu tespit edilmişse de, bahse konu kamu zararının ... tarih ve ... yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile ilgili firmadan mahsuben tahsil edildiği anlaşıldığından konu hakkında ilişilecek husus kalmadığına 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu ilamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.